

Cussegl da vischnaunca
30-2017/2020

Formaziun nova digl areal da scola e sanaziun dils plazs avon halla Cons e scola veglia

Damonda da credit

M E S S A D I

dalla suprastonza communalala al cussegl da vischnaunca

Preziau signur president
Preziadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

La sanaziun dil plaz-scola, dil plaz dir avon halla Cons, dalla cuvrida avon scola veglia e la formaziun nova dil contuorn digl areal da scola (incl. urdeins) fatschenta la vischnaunca dapi onns. Ei occuoran adina puspei discussiuns divergentas davart il plaz da scola. Entgins han che plai ed auters capeschan buca la formaziun dil plaz-scola. En vesta che nies areal da scola vegn era duvraus per occurrenzas sco la dertgira nauscha, la fiera da Nadal ni la fiasta dil vitg e sco liug da sentupada da tut gener, eis ei necessari da realisar in areal da scola che cuntenta il menaschi da scola sco era ils basegns dils cussadents dil center da sanadad Puntreis ed ils giavischs dils convischins. Nossa scola da moviment duei plinavon posseder in areal da scola ed in plaz da pausa nua ch'il moviment digl affon vegn promovius.

Situaziun actuala

Il cussegl da vischnaunca ha concediu ils 21 d'ost 2015 in credit da planisaziun (projectaziun ed executiun / Bau- und Ausführungsprojekt) da frs. 450'000.-- per la sanaziun dalla casa da scola "nova" Cons e la piazza da scola. La suprastanza communal propona d'abolir quei credit, cun quei ch'ina cumpart da quel pertucca la sanaziun dalla piazza da scola.

Andament dil project

El preventiv 2017 (quen d'investiziun) era previu per la sanaziun dalla casa da scola Cons la summa da frs. 450'000.-- per preparar in project da sanaziun. El rom dil program d'investiziun ha la suprastanza communal decidiu da spustar la sanaziun dalla casa da scola nova a Cons. Consequentamein eis ei stau necessari da far 2017 entginas reparaturas e lavurs da manteniment vid l'illuminaziun, ils mirs da sustegn, ils urdeins e las scalas dil plaz-scola. Las scalas ed ils mirs da sustegn ch'eran necessari da dislocar per motivs da segirtad ein vegni allontanai ed il plaz-scola se presenta ussa cun ina via d'access ed in plaz verd da termagliar. Per motivs da segirtad ein era ils urdeins existents vegni allontanai el decuors dalla primavera 2018.

Ils 30 d'avrel 2018 ha la suprastanza communal incaricau gerau Iso Mazzetta – en connex cun l'offerta per sanar la cuvrida dil plaz dir avon halla Cons – dad era sclarir e calcular in'adattaziun dil contuorn dalla halla. Igl ei semussau ch'igl ei buca pusseivel da formar per cuosts raschuneivels ils contuorns dil plaz avon halla Cons senza pregiudicar autras investiziuns. A vosta da quella situaziun ha il departament da construcziun ed infrastruttura giu proponiu da desister dallas lavurs per catramar il plaz avon halla Cons e d'incaricar in biro d'architettura da suttametter in concept per la sanaziun dil plaz-scola. Consequentamein ei vegniu fatg 2018 sulettamein in pèr pintgas remeduras ch'eran previdas el rom dil preventiv. Per raschuns d'efficienza dueigi vegnir desistiu dad ulteriuras lavurs entochen ch'in concept pil plaz-scola seigi avon maun.

Ils 28 da matg 2018 ha la suprastanza communal concediu in credit per elaborar in studi per la formaziun dil plaz-scola. Il studi ei vegniu surdaus igl atun 2018 a gerau Iso Mazzetta che ha procurau per in schazetg da cuosts. Damai che la realisaziun d'in project tenor quei studi ed il schazetg da cuosts fuss per motivs finansials buca stada responsabla, ha la suprastanza communal decidiu da buca persequitar vinavon quei studi.

Ils 29 d'october 2018 ei ina grupp da lavur cun geraua Jris Lombris, Roger Tuor, Marco Tomaschett ed Ervin Maissen s'entupada cun Olaf Bahnsen (Bahnsen Gartengestalter) e Hanspeter Brigger (meinaproject moviment e nutriment tiel departament cantunal da giustia e sanadad), per discussiunar pusseivladads per ina formaziun dil plaz-scola che risguarda ils principis concernent moviment e sanadad. La grupp da lavur ha cunzun era giu la finamira da sviluppar vinavon la piazza da pausa e las investiziuns fatgas ils davos onns, tonpli ch'ils cuosts per quellas retschercas vegnan finansial cumpleinamein dil cantun.

Ils 16 da schaner 2019 han Bahnsen e Brigger suttamess ina proposta per lavurs da formaziun ed urdeins. Prevedentamein eis ei da quintar cheu cun cuosts da frs. 105'000.--. Quels cuosts ha la suprastanza communal decidiu da financiar entras ina generusa donaziun da frs. 100'000.- che la vischnaunca ha obteniu igl onn 2018 d'ina persuna dalla Bassa. Il concept preveda da sviluppar a basa dallas investiziuns gia fatgas incl. la seiv entuorn la piazza nova in spazi da moviment pil plaz-scola.

Consequentamein savess la summa prevedida el preventiv pil plaz-scola (frs. 235'000.--) vegnir impundida cumpleinamein per sanar il plaz avon scola veglia ed il plaz avon halla Cons sco era per reparar l'illuminaziun sil plaz-scola.

Finanziaziun dalla formaziun dil plaz-scola

Ils cuosts sepresentan sin fundament dallas offertas sco suonda:

Lavurs da formaziun, plaz-scola incl. urdeins	frs. 104'744.90
Lavurs da formaziun, scalems	frs. 61'513.95
Sanaziun dallas cuvridas diras	frs. 158'686.25
Remplazzament dall'illuminaziun digl entir areal da scola	frs. 21'674.35
Mirs da sustegn	<u>frs. 37'854.40</u>
	frs. 384'473.85
Project e survigilanza	<u>frs. 5'040.35</u>
	frs. 389'514.20
Nunpreviu e rundau	<u>frs. 5'485.80</u>
	frs. 395'000.00
./.. donaziun	<u>frs. 100'000.00</u>
Total formaziun plaz-scola incl. 7.7 % TPV	frs. 295'000.00

Las investiziuns per la sanaziun e formaziun nova dil plaz-scola ein previdas da financiar sco suonda:

La summa da frs. 104'744.90 per la formaziun dil plaz-scola (incl. urdeins) tenor project Bahnsen/Brigger vegn finanziada cun frs. 100'000.-- entras la donaziun d'ina persuna privata.

Tenor preventiv 2019 (quen d'investiziun) eis ei previu d'investar tier la sanaziun dil plaz-scola ina summa da frs. 235'000.-- (senza scalems). En connex cun la summa totala suranumnada da frs. 395'000.-- tratg giu ils frs. 100'000.-- dalla donaziun restan aunc frs. 295'000.--.

Finanziaziun adattaziun dil passapei e project sanaziun dalla Via Cons

Ils cuosts sepresentan sin fundament dallas offertas sco suonda:

Projectaziun sanaziun Via Cons	frs. 18'820.58
Adattaziun dil passapei risguardond project Via Cons	<u>frs. 91'954.75</u>
	frs. 110'775.33
Nunpreviu e rundau	<u>frs. 1'224.67</u>
Total incl. 7.7 % TPV	frs. 112'000.00

Las investiziuns per l'adattaziun dil passapei ein previdas cun suandontas finanziaziuns:

Sebasond sil preventiv 2019 (quen d'investiziun) eis ei previu d'investar frs. 30'000.-- per surluvrar il project avon maun per la sanaziun dalla Via Cons. Per elavurar in niev project per la sanaziun dalla Via Cons vegn duvrau frs. 18'820.58. Per l'adattaziun dil passapei en connex cun las lavurs vid la formaziun dil plaz scola ei previu d'impunder frs. 91'954.75.

Fotografias stan actual

Entrada dalla Via Cons sil plaz avon halla Cons

Vesta dil plaz avon scola veglia enviers plaz avon halla Cons

Plaz avon scola veglia

Vesta sil plaz che vegn sanaus

Ponderaziuns finalas

Ei fa senn d'integrar gia ussa il studi per la sanaziun dalla Via Cons – che vegn elavuraus e presentaus sin miez matg 2019 – ellas lavurs da formaziun dil plaz-scola. Entras lavurs previdas vid il passapei niev duei vegnir impedi che las lavurs enteifer il project Bahnsen/Brigger ston tier la sanaziun dalla Via Cons vegnir disfatgas. Las lavurs per liung dil passapei pertuccan l'illuminaziun, caglias, plontas, surfatschas verdas e plontinas che basegnan biars onns tgira e quitaun entochen ch'ellas surveschan alla funcziun da segirtad e d'impedir che per exempel ils affons cuorien directamein sin la Via Cons e caschunien accidents. Il manteniment d'ina seiv da segirtad entras plontinas e caglias drova bia pazienza e quitaun per saver garantir ina segirtad pils affons. Plinavon fa ei era senn en connex cul manteniment dalla via e la dismessa da neiv da menar il passapei mo d'ina vart dalla Via Cons. Aschia vegn spargnau bia lavur e temps ed igl ei pusseivel d'arrivar da sisum la Via Cons entochen la casa communal senza stuer traversar la via. Sebasond sin las prescripziuns da segirtad per impedi en suppias da rodas (vias cun pendenzas maximalas da 6 %) fa ei senn ed igl ei in'obligaziun dalla vischnaunca d'investar ella via da colligiazion dil plaz avon scola nova e dil plaz avon scola veglia. Cheutras sa vegnir garantiu in access raschuneivel era el cass che la scola Mustér havess in di scolars en suppias da rodas, denton era per saver porscher als cussadents dil center da sanadad Puntreis la pusseivladad da semover senza pli gronds strapazs. Ils scalems da betun (tribuna) han ner basegns d'ina sanaziun. La segirtad sa buca pli vegnir garantida ed in remplazzament da singuls scalems fa buca senn e meglierescha buca l'actuala situaziun. Igl ei previu da crear ina scarpa cun scalems ord blocca da granit che va a prau cun las ulteriuras lavurs vid igl areal da scola e che sa vegnir nezegiada per occurrenzas sil plaz avon halla Cons.

Per la vischnaunca eis ei in enrihament da saver disponer d'ina tala purschida cun in areal da scola e plaz da sentupada per in e scadin.

Proposta

Sebasond sin sura consideraziuns

propo na

la suprastonza communalal al cussegl da vischnaunca da:

1. abolir il credit da planisaziun dils 21 d'uost 2015 da frs. 450'000.-- (projectaziun ed execuziun / Bau- und Ausführungsprojekt) per la sanaziun dalla casa da scola "nova" Cons e la piazza da scola;
2. conceder per la formaziun nova digl areal da scola e la sanaziun dils plazs avon halla Cons e la scola veglia in credit da frs. 295'000.--;
3. conceder per l'adattaziun dil passapei (tenor studi che vegn presentaus entochen miez matg 2019) in credit da frs. 112'000.--;
4. suttametter la damonda da credit da frs. 295'000.-- el senn dallas prescripziuns digl art. 21 lit. c dalla constituziun communalal al referendum facultativ.

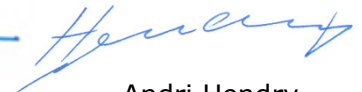
Suprastonza communalal Disentis/Mustér

Il president:

Il canzlist:

Robert Cajacob

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 15 d'avrel 2019